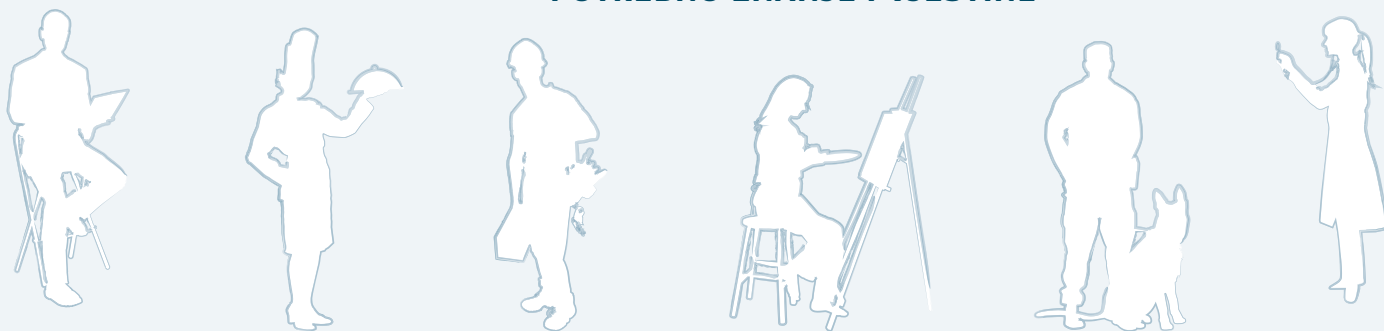

Europska
komisija

U SMJERU UČINKOVITIJH POLITIKA OBRAZOVANJA ODRASLIH

POMOĆI ODRASLIMA DA RAZVIJAJU POTREBNO ZNANJE I VJEŠTINE

OBRAZOVANJE ODRASLIH KAO IZAZOV

Kako bi se uspjele u svijetu koji se brzo mijenja, svima je potreban širok spektar znanja i vještina – ali i razvoja istih tijekom cijelog života. To je ključna poruka Novog programa vještina za Europu [vidjeti okvir]. U nedostatku pravih vještina, mnogi rade na lošim radnim mjestima, nezaposleni su ili nedovoljno kvalificirani za novu generaciju poslova koji se nude. Bez osnovne pismenosti, vještine računanja i digitalnih vještina svakodnevní život može biti izazov.

Izazov – postavljen u okviru Europskog programa za obrazovanje odraslih [vidjeti okvir] – jest potaknuti veći broj odraslih da se vrate učenju. Kako bi se to ostvarilo, EU i države članice usvojili su razne strategije i inicijative za provođenje politika, usmjerene na poboljšanje dostupnosti i sveukupne kvalitete, kvantitete i pristupa mogućnostima obrazovanja odraslih. Osim toga, poduzimaju se koraci u cilju većeg iskorištavanja tih mogućnosti primjenom učinkovitih strategija za informiranje, usmjeravanje i motiviranje kojima se dopire do skupina kojima je to najpotrebnije.

Međutim, unatoč ovim nastojanjima, statistički podaci pokazuju da:

→ samo jedan od 10 odraslih Europljana sudjeluje u nekom obliku obrazovanja ili osposobljavanja

→ više od četvrtini svih odraslih nedostaje osnovna pismenost, vještine računanja i digitalne vještine koje se danas zahtijevaju na brojnim poslovima.

Na koji način politike obrazovanja odraslih i provođenje istih mogu biti učinkovitiji?

RAZUMJETI IZAZOV

U istraživanju pod nazivom „Dubinska analiza politika obrazovanja odraslih i njihove učinkovitosti u Europi”, koje je nedavno naložila Europska komisija, bili su sagledani raspoloživi podaci. Potvrđeno je da, iako se kroz obrazovanje odraslih stječe značajna ekonomska i socijalna korist za pojedince, poduzeća i društvo općenito, te mogućnosti iskoristi samo vrlo mali broj odraslih Europljana.

U istraživanju se također ističe na koji način politike mogu postati učinkovitije, čime bi se povećalo sudjelovanje odraslih u obrazovanju. Temeljem rezultata istraživanja utvrđeno je šest ključnih čimbenika kako povećati sudjelovanje odraslih u obrazovanju i razvoju vještina.

ŠEST KORAKA PREMA UČINKOVITIJIM POLITIKAMA OBRAZOVANJA ODRASLIH

1 POVEĆATI SPREMNOST ODRASLIH DA SUDJELUJU U OBRAZOVANJU I PREMA NJEMU RAZVIJU POZITIVAN STAV

Sudjelovanje i ustrajanje ovisi o pozitivnoj reputaciji koju ima obrazovanje odraslih i o pojedinim polaznicima koji o istome imaju pozitivan stav. Kako bi se to osiguralo, države članice mogu surađivati sa socijalnim partnerima i ostalim dionicima u cilju podizanja svijesti o višestrukoj koristi obrazovanja odraslih, kako bi doprli do odraslih koji bi od obrazovanja imali najviše koristi te ih sukladno njihovim potrebama informirali i usmjerili.

2 POTAKNUTI ULAGANJA POSLODAVACA U OBRAZOVANJE ODRASLIH

S obzirom na sve veće zahtjeve na radnom mjestu, zaposlenici moraju razvijati svoje postojeće vještine i talente – ali i stjecati nove. Iz tog su razloga profesionalni razvoj i osposobljavanje vezano uz posao ključni čimbenici koji mogu motivirati odrasle da se vrate učenju. Osigurati da poslodavci ulažu u obrazovanje odraslih ključno je za povećanje opsega raspoloživih mogućnosti, ali i broja zaposlenika koji sudjeluju u učenju.

3 POBOLJŠATI PRISTUP OBRAZOVANJU ZA SOCIJALNO UGROŽENE SKUPINE I ONE KOJE JE TEŠKO UKLJUČITI

Mnogo je različitih tipova odraslih učenika, od kojih svaki ima različite potrebe pri učenju. Nema rješenja koja vrijede za sve: politike bi trebale sadržavati programe sastavljene po mjeri i biti dovoljno fleksibilne da zadovolje pojedinačne potrebe u procesu učenja i motivaciju svakog pojedinca – uključujući razvoj osnovnih vještina kod niskokvalificiranih učenika. Kako bi se to ostvarilo, preporučuje se zasnivanje partnerstava s posredničkim organizacijama kao što su dobrovoljne organizacije i sindikati.

4 UNAPRIJEDITI RELEVANTNOST OBRAZOVANJA ODRASLIH ZA SVE UKLJUČENE

Kad mogućnosti obrazovanja i osposobljavanja zadovoljavaju specifične potrebe i motivaciju ne samo učenika već i poslodavca, nije samo sudjelovanje u porastu, već je i konačni rezultat bolji: što znači viši stupanj vještina, pristup boljim radnim mjestima i poboljšane društvene ishode. Iz tog bi se razloga politike obrazovanja odraslih i provođenje istih moralo osmisliti u obliku koji bi zadovoljio potrebe različitih korisničkih skupina.

5 OSIGURATI KVALITETU PONUĐENOG OBRAZOVANJA ODRASLIH

Važno je da je kvaliteta provedbe obrazovanja odraslih na visokoj razini kako bi se time osigurao pozitivan ishod za učenike, poslodavce i zajednicu te se javno ulaganje najučinkovitije iskoristilo.

6 KOORDINIRATI POLITIKU OBRAZOVANJA ODRASLIH NA DRŽAVNOJ, REGIONALNOJ I LOKALNOJ RAZINI

Kako bi uspjeh te politike bio potpun, potrebna je učinkovita koordinacija različitih inicijativa na državnoj, regionalnoj i lokalnoj razini te učinkovita suradnja svih različitih ustanova, organizacija i dionika.

ALAT ZA UNAPRJEĐENJE POLITIKE OBRAZOVANJA ODRASLIH

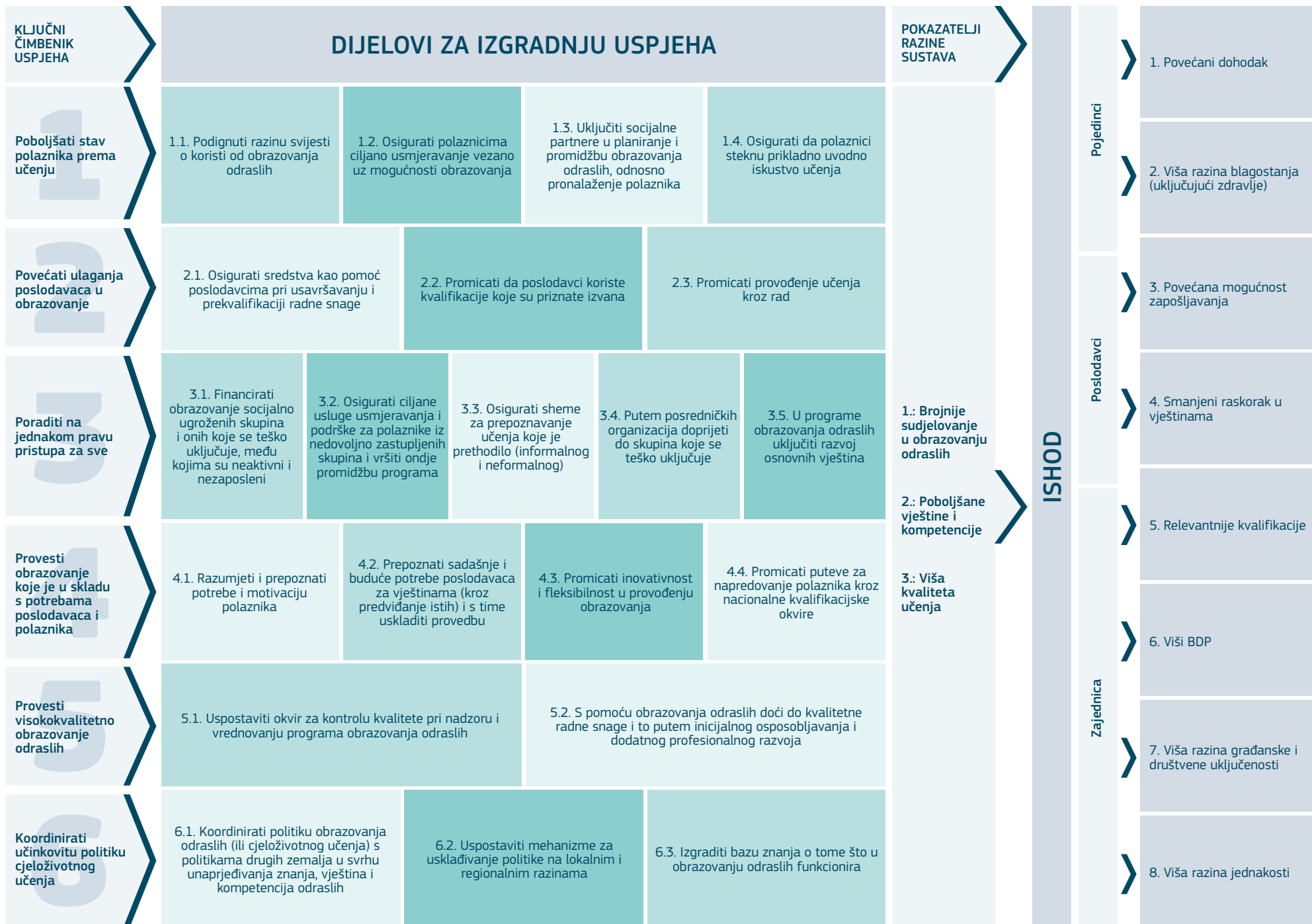
Ovih šest čimbenika uspjeha nalazi se u srži analitičkog alata nove politike, koji je napravljen kako bi ga koristili svi uključeni u politiku obrazovanja odraslih.

Ključni se rezultat istraživanja sastoji u tome da tvorcima politike, prije nego se mjere pročitaste kako bi se bolje postigli ciljevi, steknu jasniji uvid u mogućnosti realizacije iste kroz različite pristupe. To zahtijeva sustavniju zbirku podataka i stroži pristup praćenju politike. Novi alat treba tvorcima politike pomoći u oba zadatka.

Alat sadržava dva ključna elementa. Kao prvo, tu je analitički okvir [vidjeti okvir] koji tvorcima politike pomaže u osmišljavanju i vrednovanju politika obrazovanja odraslih. Nadalje je tu skup indikatora koji pomaže u praćenju provedbe politike, u vrednovanju njezinog učinka i usporedbi ovih rezultata s rezultatima ostalih država članica.

Interaktivnu internetsku verziju alata možete pronaći na internetskoj stranici EPALE
<https://ec.europa.eu/epale/hr/policy-tool>

OKVIR ZA ANALIZU POLITIKA OBRAZOVANJA ODRASLIH

VIŠE INFORMACIJA

Istraživanje pod nazivom „Dubinska analiza politika obrazovanja odraslih i njihove učinkovitosti u Europi“, koje je podržala Europska komisija, daje pregled postojećih istraživanja u području politika obrazovanja odraslih kako bi se podržala provedba Europskog programa za obrazovanje odraslih. Istraživanje je provedeno u uskoj suradnji s Radnom skupinom za obrazovanje i osposobljavanje u okviru strategije ET 2020, sastavljenom od nacionalnih stručnjaka za obrazovanje odraslih.

Istraživanje možete pronaći na:

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=hr&pubId=7851&type=2&furtherPubs=yes>

EUROPSKI PROGRAM ZA OBRAZOVANJE ODRASLIH

Godine 2011. EU je usvojio Europski program za obrazovanje odraslih. Cilj ove inicijative za suradnju u području europske politike jest da države članice osposobe odrasle i potaknu ih da razviju i unaprijede svoje vještine i kompetencije u svim fazama njihova života.

Samu srž te politike čini spoznaja da učenje u odrasloj dobi predstavlja vitalnu dionicu na putu cjeloživotnog učenja. Obrazovanje odraslih definira se kao svako općenito ili strukovno obrazovanje ili osposobljavanje, koje je ili formalno obrazovanje ili informalno, odnosno neformalno učenje, i koje se odvija po završetku početnog obrazovanja i osposobljavanja.

Ovom politikom utvrđuje se niz zajedničkih europskih prioriteta u svrhu povećanja kvalitete i količine ponuđenih programa obrazovanja odraslih koji će biti dostupni do 2020. godine. Među njima je i stavljanje novog naglaska na razvoj osnovnih vještina odraslih.

NOVI PROGRAM VJEŠTINA ZA EUROPU

Izazov u obrazovanju odraslih jedan je od nekoliko izazova vezanih uz vještine kojima se bavi EU. Kako bi se optimizirao europski ljudski kapital, povećale mogućnosti zapošljavanja i konkurentnost, Novim programom vještina za Europu za 2016. godinu pozivaju se države članice, socijalni partneri, industrijska struka i ostali dionici da surađuju kako bi se unaprijedila kvaliteta i značaj oblikovanja vještina, kako bi se vještine mogle bolje zamijetiti i usporediti te kako bi se unaprijedilo središnje mjesto pristupa obavještajnim podacima i informacijama za bolji odabir karijere.

Glavni cilj jest pomoći odraslima koji su niskokvalificirani i nemaju dostatne vještine. Prijedlog programa vještina izdavanje je Jamstva za vještine za 64 milijuna odraslih Europljana koji nisu završili svoje srednjoškolsko obrazovanje, čime bi im se pomoglo da steknu minimalnu razinu pismenosti, vještina računanja i digitalnih vještina i/ili da napreduju prema višoj razini srednjoškolske ili istovjetne kvalifikacije. Polaznici bi se najprije testirali kako bi se prepoznale njihove vještine i eventualni propusti kod usvajanja istih, a onda bi se, ovisno o njihovim specifičnim potrebama, izradili prilagođeni paketi za učenje te provelo vrednovanje i priznavanje vještina koje usvoje.

